

Dobrý den,

dnes se podíváme na výpočet celku, když známe část celku.

Cvičení č. 1

Jarda měl 20 jablek. Honzovi dal $\frac{4}{5}$ z nich. Kolik jablek dostal Honza?

Cvičení č. 2

Jarda ujel $\frac{1}{3}$ z 39 km. Kolik km ujel?

Cvičení č. 3

a) Kolik korun je $\frac{2}{5}$ z 40 Kč?

b) Kolik je $\frac{3}{4}$ z 28 km?

c) Kolik je $\frac{6}{25}$ z 1000 ha?

Určení celku, když známe jeho část.

$$\text{Celek } 1 = \frac{1}{1} = \frac{2}{2} = \frac{3}{3} = \frac{4}{4} = \frac{5}{5}$$

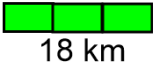
Urči celek, jestliže jeho

a) $\frac{1}{2}$ je 500 Kč celek je $\frac{2}{2}$

$$\frac{2}{2} = 2 \cdot 500 \text{ Kč} = \underline{\underline{1000 \text{ Kč}}}$$

b) $\frac{3}{8}$ je 18 km celek je $\frac{8}{8}$

$\frac{1}{8}$ je 18 km : 3 = 6 km

$$\frac{8}{8} = 8 \cdot 6 \text{ km} = \underline{\underline{48 \text{ km}}}$$

Cvičení č. 4 – Urči celek, když

a) $\frac{4}{5}$ je 20 km $\frac{5}{5} = ?$

b) $\frac{3}{10}$ je 27 Kč $\frac{10}{10} = ?$

c) $\frac{5}{6}$ je 30 km $\frac{6}{6} = ?$

Cvičení č. 5

ŘEŠENÍ:

Cvičení č. 1

Jarda měl 20 jablek. Honzovi dal $\frac{4}{5}$ z nich. Kolik jablek dostal Honza?

$$\frac{4}{5} \text{ z } 20 \text{ jablek} = \frac{4}{5} \cdot \frac{20}{1} = \frac{4 \cdot 4}{1 \cdot 1} = \frac{16}{1} = 16 \text{ jablek.}$$

Honza dostal 16 jablek.

Cvičení č. 2

Jarda ujel $\frac{1}{3}$ z 39 km. Kolik km ujel?

$$\frac{1}{3} \text{ z } 39 \text{ km} = \frac{1}{3} \cdot \frac{39}{1} = \frac{1 \cdot 13}{1 \cdot 1} = \frac{13}{1} = 13 \text{ km}$$

Jarda ujel 13 km.

Cvičení č. 3

a) Kolik korun je $\frac{2}{5}$ z 40 Kč? $\frac{2}{5} \cdot \frac{40}{1} = \frac{2 \cdot 8}{1 \cdot 1} = \frac{16}{1} = 16 \text{ Kč.}$

b) Kolik je $\frac{3}{4}$ z 28 km? $\frac{3}{4} \cdot \frac{28}{1} = \frac{3 \cdot 7}{1 \cdot 1} = \frac{21}{1} = 21 \text{ km.}$

c) Kolik je $\frac{6}{25}$ z 1000 ha? $\frac{6}{25} \cdot \frac{1000}{1} = \frac{6 \cdot 40}{1 \cdot 1} = \frac{240}{1} = 240 \text{ ha.}$

Cvičení č. 4

1) $\frac{4}{5}$ je 20 km $\frac{1}{5} \dots 20 \text{ km} : 4 = \underline{5 \text{ km}}$

Celek $\frac{5}{5} = ? \text{ km}$ $\frac{5}{5} \dots 5 \cdot 5 \text{ km} = \underline{\underline{25 \text{ km}}}$

2) $\frac{3}{10}$ je 27 Kč $\frac{1}{10} \dots 27 : 3 = \underline{9 \text{ Kč}}$

Celek $\frac{10}{10} = ? \text{ Kč}$ $\frac{10}{10} \dots 10 \cdot 9 \text{ Kč} = \underline{\underline{90 \text{ Kč}}}$

3) $\frac{5}{6}$ je 30 m $\frac{1}{6} \dots 30 \text{ m} : 5 = \underline{6 \text{ m}}$

Celek $\frac{6}{6} = ? \text{ m}$ $\frac{6}{6} \dots 6 \cdot 6 \text{ m} = \underline{\underline{36 \text{ m}}}$